

NÁVRH PLÁNU ČINNOSTI

VLASTIVĚDNÉHO MUZEA V OLOMOUCI

NA ROK 2014

Po roce 2013, který byl v historii VMO pravděpodobně nejúspěšnějším rokem v novodobé historii, bude v roce 2014 velmi obtížné navázat na tento úspěch a to především z důvodu avizovaného snížení provozních prostředků a prostředků na investice ze strany zřizovatele.

Pro rok 2014 počítáme se zahájením prací na zprovoznění parkánu ze sálu Václava III., kde by mimo odpočinkové plochy měla vzniknout expozice ohrožených druhů rostlin a rovněž počítáme s dobudováním expozice Zemědělského muzea v ABL.

Významným úkolem bude rovněž přestěhování části PÚ do tzv. domečku. Který by měl projít v roce 2014 rozsáhlou rekonstrukcí.

Pro rok 2014 bude stěžejní investicí zahájení další etapy rekonstrukce zámku v ČPK (i přes avizované snížení finančních prostředků) a dokončení parku.

Nadále budeme pokračovat ve spolupráci především s UP Olomouc a městem Olomouc (slíbená dotace na expozici Osobnosti města Olomouce).

Stěžejním úkolem rovněž zůstává odborná činnost, kde rovněž potýkáme s nedostatečným počtem odborných pracovníků, edukační činnost a marketing, kde ovšem je avizované značné snížení finančních prostředků. Celkově lze říci, že plánované snížení finančních prostředků by bylo velmi negativní pro celkovou činnost VMO.

Stěžejní výstavy v roce 2014 by měly být výstavy na téma 1. světová válka, kouzlo starých map a Giganti doby ledové.

I v roce 2014 bude pokračovat vybalování sbírek a jejich třídění a zařazování a spolupráce se všemi organizacemi Olomouckého kraje.

Břetislav Holásek
ředitel VMO

Hlavní aktivity muzea pro rok 2014:

- pokračování v rekonstrukci v zámku v ČPK
- odborná sbírková činnost
- výstavní činnost
- edukační a kulturně-výchovná činnost
- budování stálých expozic v městech kraje
- pokračování v rekonstrukci a budování Zemědělského muzea v ABL
- přebudování domečku na sídlo PÚ

Úprava stálých expozic v kraji

Nadále se budeme podílet na budování a odborném dohledu nově otevřených expozic ze sbírek VMO:

- Šternberk - expozice města v klášteře
  - expozice hodin
- Uničov – expozice města v budově Vodní branky – expozice bude předělána
- Drahanovice – Černá věž
- Olomouc – expozice orloje na Radnici města – expozice bude doplněna

Základní problémy k řešení po roce 2014:

- využití prostor ve Vodární ulici – navrhujeme zřizovateli odprodej
- konečná náhrada depozitáře v Chudobíně
- přestavba prostor tzv. domečku
- stálý podstav kurátorů jednotlivých sbírek
- rekonstrukce a další provoz zámku ČPK, včetně personálního obsazení a potřebných finančních nákladů na provoz
- nedostatek finančních prostředků na některé nutné investiční akce, především: protisněhové zábrany na střeše v Denisově ulici, rozvodové kanály v podlaze na stolárně, scanner a software pro digitalizaci sbírkových předmětů
- citelný nedostatek provozních prostředků na provoz po značném nárůstu návštěvnosti ve VMO (příspěvek na provoz od zřizovatele)

NÁVRH PLÁNU INVESTIC NA ROK 2014

1.	Arboretum Bílá Lhota - zázemí a Zemědělské muzeum	450 000 Kč
2.	Zpřístupnění východního parkánu v areálu VMO	457 000 Kč
3.	Galerie osobností Olomouckého kraje – rozšíření	80 000 Kč
4.	Domeček - rekonstrukce elektroinstalací - zahájeno	400 000 Kč
5.	Dodávka a montáž elektrického pohonu vstupní brány	240 000 Kč
6.	Výroba dřevěné schránky na mince včetně palet	105 500 Kč
7.	PC sítě v "Domečku"	30 000 Kč
8.	Reklamní venkovní vitrína na zdi VMO	31 000 Kč
9.	Protisněhové zábrany Denisova	160 000 Kč

Nejsou uvedeny akce v zámku a parku v Čechách pod Kosířem.

NÁVRH PLÁNU ČINNOSTI HISTORICKÉHO ÚSTAVU VMO

Stabilizace společenskovedních podsbírek

- pokračování v práci na novém ukládání sbírkových předmětů a celkové inventarizaci jednotlivých podsbírek v depozitární budově VMO (Denisova 30). Jedná se zejména o velké podsbírky (Etnografie, Numismatika, Historický archiv, Veda a technika, Umělecký průmysl)
- provádění oprav a doplňování Centrální evidence sbírek MK ČR a muzejní evidence I. i II. stupně, tak aby se dodržel zákonem stanovený limit celkové inventury sbírky VMO v roce 2018.
- Pravidelně bude doplňován sbírkový fond v rámci činnosti Poradního sboru pro sbírkotvornou činnost.

Publikační činnost

- Odborní pracovníci HÚ budou v souladu s vnitřními výzkumnými úkoly připravovat a publikovat texty pro odborná periodika i populárně naučná média
- Bude vydáno č. 308 Zpráv Vlastivědného muzea v Olomouci

Krátkodobé výstavní akce

- ústředním bodem této oblasti bude v roce 2014 výstava *Tváře Velké války* věnovaná výročí 100 let od jejího vypuknutí

Dlouhodobé výstavní projekty

- realizace menší stálé expozice „*Lékárenské herbarium*“
- realizace menší stálé expozice „*Dějiny Vlasteneckého spolku musejního*“
- reinstalace stálé expozice v Černé věži v Drahanovicích

Spolupráce s Univerzitou Palackého

- a) bude dále probíhat v rámci projektu Ministerstva školství mládeže a tělovýchovy ČR a Evropského sociálního fondu v ČR schváleného na léta 2012–2014 z operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost pod názvem *Inovace studia Historických věd na Univerzitě Palackého*. Vlastivědné muzeum je partnerem projektu s finančním příspěvkem a podílí se na proškolení a odborných praxích studentů FF UP.
- b) bude probíhat v rovině badatelské v rámci zadávání témat studentských diplomových prací, exkurzí a seminářů.

Centrum pro tradiční lidovou kulturu

- činnost centra bude probíhat v souladu s vládou ČR schválenou „*Koncepcí účinnější péče o tradiční lidovou kulturu na léta 2011–2015*“ a bude zahrnovat terénní výzkum jevů tradiční lidové kultury a prezentaci dosažených výsledků na odborných seminářích a konferencích.
- ve spolupráci s pověřenými muzejními pracovníky v rámci Olomouckého kraje se bude vytvářet seznam nemateriálních kulturních statků a jevů TLK

NÁVRH PLÁNU ČINNOSTI PŘÍRODOVĚDNÉHO ÚSTAVU VMO

PRIORITY

- příprava a případná realizace části didaktické expozice **Příroda ČR** na 2. patře PÚ
- spolupráce na vybudování nové expozice **Ohrožené druhy rostlin** na východním parkánu VMO – rašelinné jezírko s masožravými rostlinami
- kompletace databáze v expozici Příroda Olomouckého kraje (maloplošná území Olomouckého kraje).
- vydání přírodovědné řady Zpráv VMO, redakční příprava čísla 307/2014
- pokračování prestižní vědecko-výzkumné činnosti v Národní přírodní rezervaci Praděd: historické báňské objekty, mineralogické poměry
- spolupráce s PdF UP se zapojením studentů VŠ do činnosti muzea (odborné praxe, semestrální práce,...)
- spolupráce s Přf UP se zapojením studentů VŠ do činnosti muzea (odborné praxe, bakalářské a diplomové práce)
- zpracování podkladu a vytvoření oficiálního seskupení dobrovolníků Vlastivědného muzea v Olomouci
- podíl na výuce blokového semináře – výklad o botanických depozitářích s praktickými informacemi i ukázkami a představení činnosti muzea po edukační stránce
- spolupráce s Vlastivědnou společností muzejní
- spolupráce s Moravskoslezskou pobočkou ČBS
- vybavení a stěhování do nových prostor PÚ

PÉČE O SBÍRKY

- externí desinsekce sbírek (plynování) a reparační práce
- doplňování sbírkových fondů PÚ: vlastní sběry, nákupy, dary (priorita zpracování Petrakova herbáře z pracovního fondu do podsbírky mykologické (cca 2000 položek)
- převedení hromadné evidence u podsbírky Bryophyta a Lichenes na kusovou
- 10 % inventarizace sbírkových předmětů v každé podsbírce
- v r. 2014 bude pokračovat zápis nově vznikající sbírky Heteroptera v databázovém prostředí DEMUS
- průběžná revize vhodnosti úložních parametrů sbírkových předmětů – všechny podsbírky
- doplňování evidenčních záznamů sbírkových předmětů (DEMUS aj.) – všechny podsbírky
- zápis do CES dle zákona

VĚDECKO-VÝZKUMNÁ A ODBORNÁ ČINNOST

- GAČR (P506/12/2472) – spoluředitel M. Krist; doba řešení 2012-2016: Post-kopulační pohlavní výběr a biologie spermií: vnitropopulační a mezidruhové procesy u pěvců
- GAČR (13-06451S) – M. Krist člen výzkumného týmu, řešení 2013-2017: Propojení fází ročního cyklu: význam sezónních interakcí pro ekologii tažných ptáků
- regionální faunistický výzkum Heteroptera (M. Krist)
- mateřské efekty a pohlavní výběr u rodu *Ficedula* (M. Krist)
- monitoring ohrožených a chráněných druhů mechorostů v oblasti Hrubého Jeseníku a Zlatých Hor (M. Kyselá)

- spolupráce s Moravskoslezskou pobočkou ČBS, PřF UP Olomouc, MU Brno, JU České Budějovice (zpracování soupisu ohrožených i běžných mechorostů a rostlin na vybraných lokalitách; M. Kyselá)
- spolupráce s Moravskoslezskou pobočkou ČBS, AOPK (V. Hlinická)
- studium ortocerové fauny myslějovického souvrství drahanského kulmu (T. Lehotský)
- revize fosilních stop drahanského kulmu (T. Lehotský)
- litofaciální analýza báze hradecko-kyjovického souvrství (T. Lehotský)
- zpracování osteologických nálezů velké pleistocenní fauny z lokality Olomouc-Šibeník (T. Lehotský)
- kulmská faunistická společenstva (T. Lehotský)
- výzkumy a záchranné sběry v zásazích do terénu (výkopy aj.) v Olomouckém kraji provedených jinými subjekty (geologie, paleontologie, mineralogie)
- výzkum mineralogických poměrů v historických dobývkách ve štole Antonína Paduánského v Horním Městě (zabezpečování poddolovaného terénu – realizátor MPO ČR + MŽP ČR)
- průzkum změn vodní vegetace řeky Moravy (V. Hlinická)
- spolupráce s PdF UP na tvorbě výukového materiálu pro studenty VŠ oboru muzejní pedagogika (M. Kyselá)
- Veterinární a farmaceutická univerzita Brno: klíště *Ixodes arboricola* jako vektor nemocí ptáků (M. Krist)
- postupné odborné zpracovávání materiálů ve fondech a jejich rozšiřování vlastní sbírkotvornou činností
- základní výzkum přírodních poměrů Olomouckého kraje, všechny obory
- základní výzkum obratlovců Olomouckého kraje
- sledování změn přírodních poměrů přírodovědných lokalit OK, všechny obory
- sledování změn přírodních poměrů Olomouckého kraje – obratlovci

ZAHRANIČNÍ VĚDECKO-VÝZKUMNÁ ČINNOST

- spolupráce s pracovníky Slovenského múzea Ochrany prírody a jaskyniarstva Liptovský Mikuláš (V. Hlinická)
- spolupráce na vědecko-výzkumné činnosti s organizací UMBRA (Únia pre management biotopov a re-aktivity) a SAV (Slov. akadémia vied), Slovensko (V. Hlinická)
- Department of Animal & Plant Sciences, University of Sheffield, UK: Studium mezipopulační genetické variability sýkory koňadry (M. Krist)
- Department of Evolutionary Biology, Uppsala University, Sweden: Studium mezipopulační variability v prevalenci ptačích malárií (M. Krist)
- spolupráce na výzkumu migrace pěvců pomocí geolokátorů, Schweizerische Vogelwarte Sempach, Švýcarsko (P. Adamík)
- spolupráce na výzkumu fenologie ptáků a hostitelského parazitizmu; Department of Biology, NTNU, Trondheim, Norsko (P. Adamík)
- spolupráce na celoevropském projektu studia barevné variability lejsků; Department of Biology, University of Turku, Finsko (P. Adamík)

PREZENTACE A PUBLIKACE

- odborné články z výsledků vědecko-výzkumné činnosti – odborná pracoviště PÚ
- aktivní účast na semináři Moravskoslezské paleozoikum (T. Lehotský, 3 příspěvky + 3 abstrakty ve sborníku)

- příspěvek do sborníku semináře Moravskoslezské paleozoikum (P. Novotný)
- příspěvek s paleontologickou tematikou ve vědeckém časopise Marine and Petroleum Geology (T. Lehotský)
- článek s entomologickým zaměřením pro zahraniční časopis (M. Krist)

EDIČNÍ ČINNOST

- přírodovědná řada Zpráv VMO, redakční příprava čísla 307/2014

KONFERENCE A SEMINÁŘE

- organizace semináře Moravskoslezské paleozoikum 2014 (T. Lehotský)
- účast na Česko-Slovensko-Polském paleontologickém semináři v Banské Bystrici (T. Lehotský)
- setkání muzejních geologů ČR a SR (P. Novotný, T. Lehotský), Kutná Hora
- setkání muzejních botaniků ČR a SR (AMG) 2.– 6. června NP Malá Fatra (M. Kyselá, V. Hlinická)
- floristické kurzy pořádané (ČSOP, ČBS); (M. Kyselá, V. Hlinická)
- jarní a podzimní bryo-lichenologické dny (ČBS); M. Kyselá
- Zoologické dny 2014, Ostrava (M. Krist)
- Kroužkovací aktiv Národního muzea (P. Adamík)
- Conference of the European Society for Behavioural Biology 2014, Prague (M. Krist)
- sběrová expedice (Výzkumný ústav pícninářský, Centrální genobanka ČR); V. Hlinická
- konference International Dormice Conference, září 2014, Aarhus, Dánsko (P. Adamík)
- oborové semináře pořádané AMG (všechny obory)
- semináře komise pro muzejní pedagogiku a práci s veřejností AMG

EXPOZICE A VÝSTAVY

- autorská výstava: **Nerostné bohatství Olomoucka** (P. Novotný)
- autorská výstava (M. Kyselá a M. Dančák) – **Zelení draci aneb masožravé rostliny kontinentů**
- autorská výstava: **Zkameněliny: archiv života** (VMO, dále v Horním Slavkově a v Říčanech; T. Lehotský)
- autorská výstava: **Ohrožené rostliny střední Moravy** (V. Hlinická)
- podíl na výstavě: **Nerostné bohatství Olomoucka** (T. Lehotský)
- podíl na výstavě: **Sopky v geologické historii Moravy a Slezska** (instalace v Hranicích; T. Lehotský)
- podíl na výstavě: **Giganti doby ledové** (T. Lehotský)
- podíl na výstavě: **Drahanská vrchovina** (Muzeum Prostějovska - Špalíček; T. Lehotský)
- podíl na výstavě: **Barokní herbárium** (HÚ VMO; V. Hlinická)
- **Baletní fotografie Michala Hančovského** (VMO – Mánesova galerie, T. Lehotský)
- spolupráce na přípravě **geologické expozice v Horním Městě** (realizátor MěÚ Horní Město; P. Novotný)

DÍLNY A EXKURZE VLASTNÍ

Mechorosty – bryologický seminář ve spolupráci s Přf UP pro pedagogy a veřejnost (květen)

Mykologická vycházka pro veřejnost s uspořádáním výstavky a odbornou přednáškou J. Polčáka (říjen)

Spolupráce s TJ Mládí Olomouc – edukační programy a činnosti pro děti a rodiče (tábor rodiče s dětmi, Vrážné) (červenec)

Muzejní noc – odborné komentované prohlídky

Vítání jara – odborné komentované prohlídky

Den stromů – odborné komentované prohlídky

Workshop o životě včel v expozici Příroda OK (P. Adamík)

Kurz ryžovníka – pro školy, v rámci výstavy Nerostné bohatství Olomoucka

Geologické lokality Žulovska – exkurze pro veřejnost, podzim 2014 (T. Lehotský)

MUZEJNÍ PEDAGOGIKA

- realizace a lektorování edukačních programů s botanickou tematikou k expozicím a výstavám ve VMO i mimo muzeum (Bezručovy sady v Olomouci)
- samoobslužné programy pro Arboretum v Bílé Lhotě
- konzultační činnost při přípravě přírodovědných aktivit

VZDĚLÁVÁNÍ PRACOVNÍKŮ

- determinační semináře pořádané AMG a MU Brno (V. Hlinická, M. Kyselá)
- Workshop Distance Sampling, University of St. Andrews, Skotsko (P. Adamík)
- kurzy Školy muzejní propedeutiky pořádané v rámci AMG (M. Kyselá)
- kurz základů první pomoci pro veřejnost (**Oblastní spolek Českého červeného kříže Olomouc**); M. Kyselá

Zámecký park Čechy pod Kosířem

- bezpečnostní ořez vytipovaných dřevin a kácení
- jarní prořezávka, odstranění náletových dřevin
- ořez suchých větví
- ořez jmelí
- výsadby dřevin za vykácené stromy
- stříhání živých plotů a tvarovaných dřevin
- pravidelné vyvážení odpadkových košů
- údržba mechanizace, opravy, popř. zajištění oprav
- sběr a odvoz listí
- úprava kompostu
- rozvoz kompostu do parku
- úklid větví – štěpkování, zamulčování nových výsadeb
- sezónní údržba cest (odstraňování spadných větví, listí, postřik proti plevelům, rozvoz štěrku)
- sečení a odvoz trávy
- údržba parkového mobiliáře
- kontrola obvodních zdí popř. zajištění jejich opravy
- kontrola stavu ostatních objektů (věžka, letohrádek – zajištění bezpečnosti)
- výpomoc v Arboretu Bílá Lhota

Arboretum Bílá Lhota

- oprava zahradnické techniky
- kácení povolených dřevin
- likvidace větví a dřeva po plánovaném kácení
- pořez dřeva na topení
- jarní prořezávka, zmlazení keřů v parku
- výsadby a doplňování keřů a stromů
- výsevy a přepichování, dopěstování a prodej vybraných letniček
- péče o návštěvníky a svatebčany
- čištění vody v rybníku- vybírání listí – mechanicky
- množení a péče o vodní rostliny v rybníku
- hrabání, sběr a odvoz listí
- ořezy suchých větví – celoročně
- úklid větví – štěpkování -průběžně
- péče o komposty (shrnování, přehazování, odplevelování)
- péče o trávníky (vertikutace, přísevy, hnojení)
- řez živých plotů a tvarovaných dřevin
- rozvoz mobilní zeleně v parku
- množení stávajících trvalek a dřevin k novým výsadbám
- údržba cest (odstraňování spadných větví, listí, postřik proti plevelům, navezení šterku, osekání cest)
- sečení a odvoz trávy – celoročně
- zálivka, pletí, hnojení a jiná péče o letničky, trvalky a mobilní zeleň
- nátěr mobiliáře (lakování laviček, nátěr cedulek, nových šachů)
- příprava výstav, akcí v ABL
- aranžování ve VMO
- výpomoc v zámeckém parku v Čechách pod Kosířem

NÁVRH PLÁNU ČINNOSTI ÚTVARU MARKETINGU A PREZENTACE VMO

Priority:

- vybudování zámecké expozice v Čechách pod Kosířem
- realizace vzdělávacích programů k novým stálým expozicím VMO a rozšíření jejich nabídky
- realizace výstavy s pracovním názvem Tajuplný Egypt ve spolupráci s Náprstkovým muzeem v Praze, včetně bohatého doprovodného programu (edukační programy, workshopy, přednášky...)
- vypsání výběrového řízení na nové logo VMO a s tím spojený jednotný vizuální styl

Plán vlastní publikační činnosti VMO

Tajuplný Egypt, katalog výstavy

Zprávy VMO č. 306/2012, společenské vědy

Zprávy VMO č. 305/2012, přírodní vědy

Plán výstav

Historické cukrárny	do 20. ledna	Radeckého sál
Velká fotbalová výstava	do 6. ledna	sál sv. Kláry
Tajemný svět lišejníků	do 17. března	Mendelův sál
Fotografie J. Štreita	leden - únor	sál sv. Kláry
Doba měst a hradů	únor – březen	Handkeho sál
Královna Dagmar	březen - duben	Mánesova galerie
Obrazy K. Gotta	duben - červen	sál sv. Kláry
Mezi Východem a Západem	duben - srpen	Handkeho sál
Lastury	květen – září	Mendelův sál
Výstava k DED	září	Handkeho sál
130. výročí VSMO	květen – červenec	Mánesova galerie
Tajuplný Egypt	říjen - březen 2014	sál sv. Kláry
Egyptská mytologie – symbolika zvířat	říjen – březen 2014	Handkeho sál
Těžba nerostných surovin v okolí Olomouce	listopad - únor 2014	Mendelův sál

V plánu výstav může ještě docházet ke změnám.